

تحلیلی بر چالش های توسعه و تحول مدرنیسم در محله ایرانی

انسبیه گوهری نسب^{۱*}

۱- انسبیه گوهری نسب، کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، گروه تخصصی شهرسازی، تهران، ایران، Email:nce_goharinasab@yahoo.com

چکیده

بافت های قدیمی این سرزمین، در طی قرون متوالی براساس قضاوت آگاهانه آفرینندگان آن، متکی بر ارزش ها و شرایط متغیر جامعه انسانی آن روز به وجود آمده اند. اما به تدریج و با نفوذ سبک معماری مدرن محله ها انسجام و پیوستگی و هویت و شخصیت مستقل خود را از دست داده اند. تحول در شهر زاده تحول در نگرش ها به شهر است؛ و غریبگی و عدم ارتباط جامعه و اجتماع از عواقب مدرنیسم بر محله ایرانی است. هدف این پژوهش از ارائه راهکارهای طراحی محله ایرانی بازگشت به اصول شهرسازی سنتی ایران نیست، بلکه شناخت نیازهای زمان امروز و بومی کردن تجارب جهانی و یافتن تعبیر جدیدی از اصول شهرسازی سنتی ایران است. که این مهم تنها با شناخت مفاهیم محله و تحلیل سیر تحول آن در ایران و جهان حاصل خواهد شد. به نظر می رسد الگو برداری از ارزش های بافت محلات سنتی، می تواند بخش عمده ای از آشفتگی های محلات شهری معاصر را حل نماید. به عبارتی روش تحقیق، تحلیلی توصیفی بوده و یافته های بحث تدوین اصول و ضوابط طراحی و ساخت و ساز در سطح محله، که با توجه به اصول و معیارهای معماری و شهرسازی ایرانی به تبیین محله هم در عرصه های عمومی و هم عرصه های خصوصی پرداخته می شود.

واژه های کلیدی: محله، سیر تحول محله، محله سنتی، محله معاصر.

۱- مقدمه

بافت های قدیمی این سرزمین، روزگاری مأوا و محیطی توأم با آسایش و رفاه برای مردمی بودند، که سالیان سال در آنها زندگی کرده اند، این فضاها، در طی قرون متمادی و براساس تشخیص و قضاوت اندیشمندان و آگاهانه آفرینندگان آن و متکی بر ارزش ها و شرایط متغیر جامعه انسانی آن روز به وجود آمده اند. اما به تدریج و با نفوذ سبک معماری مدرن، محله ها انسجام و پیوستگی و هویت و شخصیت مستقل خود را از دست داده است. تحول در شهر زاده تحول در نگرش ها به شهر است. شهرهای معاصر برای اتومبیل ها ساخته شده اند نه برای مردم. اگرچه در نظری به شهر و مردم پرداخته شده است، اما در اجرا، کوتاهی از شهرسازان است. غریبگی و عدم ارتباط جامعه و اجتماع زائیده تأثیر مدرنیسم بر محله ایرانی است و برای برون رفت از این ماجرا نیازمند بازآفرینی شهر بر پایه روابط اجتماعی هستیم به دور